

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610-153 635
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

....../....../2020

21 Temmuz 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ekli listede TBMM esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergelerine ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.
Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

Ek:
Liste (8 Adet, 8 Sayfa)
Cevap Yazısı (53 Adet, 105 Sayfa)

7/4177 G.K. 24	7/24846-7/24847 G.K.105	7/29961 } G.K.170
7/8219 G.K. 101	7/25256 G.K. 107	7/29963 } G.K.170
7/16106 } G.K.12	7/25539 - 7/25541 G.K.116	7/30104 - 7/30105 G.K.173
7/17914 } G.K.12	7/25826 - 7/25827 G.K.117	7/30215 - 7/30217 } G.K. 175
7/18288-7/18289 } G.K.12	7/27034 G.K. 136	7/30219 - 7/30220 } G.K. 175
7/20651 G.K.36	7/29347 G.K.163	7/30344 - 7/30346 } G.K. 178
7/21547 G.K. 50	7/29438 G.K.164	7/30348 } G.K. 178
7/24136 G.K. 97	7/29534 - 7/29535 } G.K.169	7/30453 } G.K. 179
7/24418-7/24419 G.K.99	7/29665 - 7/29667 } G.K.169	7/30455 - 7/30458 } G.K. 179
7/24595 G.K.103	7/29953 } G.K.170	7/30574 G.K.181
7/24777 G.K.104	7/29955 - 7/29958 } G.K.170	7/31040 G.K.187

AYDIN MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYDIN ADNAN SEZGİN'İN
TBMM 7/29957 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

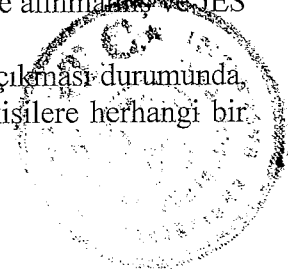
2007 yılında kabul edilen 5686 sayılı "Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu" doğrultusunda, Aydın ilinin büyük bölümünde çok sayıda jeotermal enerji santrali (JES) kurulmuştur ve kurulmaya devam etmektedir. Bu santrallerde gereken denetimlerin gerçekleştirilmemesi ve mevcut düzenlemelerin sürmesi halinde insan sağlığı, çevre, tarımsal üretim, hayvancılık ve doğal kaynaklara verilecek ilave ciddi zararlar, tarafımdan geçmişte çeşitli vesilelerle dile getirilmiştir.

25 Temmuz 2018 tarihinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sn. Fatih Dönmez'in yanıtlaması talebiyle sorduğum sorulara verilen 8 Kasım 2018 tarihli yanıtta, "JES'lerin tarımsal üretim, insan ve hayvan sağlığı üzerinde herhangi bir olumsuz etkisi tespit edilmemiştir" ifadeleri kullanılmıştır. AK Parti Aydın Milletvekili Sn. Bekir Kuvvet Erim, 21 Şubat 2019 tarihinde Genel Kurul'da yaptığı konuşmada, JES'lerin kansere ve ölümlere neden olduğuna dair herhangi bir akademik çalışma bulunmadığını vurgulamış, bu tesislerden dışarıya (ekosisteme) herhangi bir katı, sıvı, gaz atığı olmadığını belirtmiştir. Ülkemize faydası dokunacak bir sektör olduğu için JES'lere yönelik eleştirilerde dikkatli davranılması gerektiğini ifadeyle, JES'lerin maddi getirilen nedeniyle zararlarının gözardı edilebileceği imasında bulunmuştur.

İktidar tarafından izlenen ve JES'lerin tehditlerini ve risklerini görmezden gelen tutuma rağmen, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'nın finansmanıya, Bakanlığınız tarafından JES'lerin Büyük Menderes Havzası üzerindeki zararlarının araştırılması amacıyla bir proje uygulanacağı yönünde duyumlar alınmaktadır.

Bu çerçevede;

- 1) Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası finansmanıya, JES'lerin Büyük Menderes Havzası üzerinde yarattığı tehditlerin araştırılmasına yönelik proje ne aşamada?
- 2) JES'lerin zararlarının ve oluşturduğu risklerin ölçülmesi ve değerlendirilmesi hangi bilimsel kriterlere göre gerçekleştirilmektedir? Projenin sonuçları doğrulayıcı bir test ve değerlendirmeye tabi tutulacak mıdır?
- 3) Proje kapsamında hazırlanacak olan sonuç raporu, mevcut JES işletmeleri, JES yatırımlarına sağlanan izinler ve yeni yatırımlar konusunda bağlayıcı olacak mıdır?
- 4) JES yatırımlarının zararlı olduğunun tespit edilmesi durumunda, mevcut yatırımlar veya yeni yapılacak yatırımlarla ilgili nasıl bir önlem uygulanacaktır?
- 5) Son yıllarda Aydın'da ortaya koyulan eleştiriler, muhalefetin uyanları ve yerel halkın direnç göstermesine rağmen, böyle bir çalışma yapılması bugüne kadar gündeme alınmamış ve JES yatırımlarına sistematik şekilde izin verilmeye devam edilmiştir?
- 6) Araştırma sonucunda, JES'lerin risk ve tehditlerine ilişkin kaygıların haklı çıkması durumunda, bu risklere maruz kalan ve maddi, manevi ya da sağlıkla ilgili zararlar gören kişilere herhangi bir tazminat ödenmesi planlanmakta mıdır?

CEVAPLAR:

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ile Bakanlığımız arasında yapılan teknik işbirliği anlaşması ile yürütülen "Türkiye'deki Jeotermal Gelişimin Kümülatif Etki Değerlendirmesi" projesi iki fazdan oluşmakta olup, projenin ilk fazı tamamlanarak ikinci faza geçilmiştir.

"Türkiye'deki Jeotermal Gelişimin Kümülatif Etki Değerlendirmesi" projesi öncesinde de Bakanlığımıza başvurusu yapılan her jeotermal enerji santrali projesi için ÇED Yönetmeliği kapsamında çevresel etki ve değerlendirme süreci yürütülmekte olup her santral içinde kümülatif etki değerlendirme çalışması istenilmektedir. Ayrıca gerek Bakanlığımız gerekse Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri tarafından da izleme-denetim çalışmaları yürütülmektedir.

Bakanlığımızca ÇED Olumlu Kararı verilen projeler için ÇED Raporlarındaki taahhütlerin yerine getirilip getirilmedikleri ÇED İzleme ve Çevre Denetimi çalışmaları ile kontrol edilmektedir. Mevzuata aykırılık veya ihlal tespit edilmesi durumunda Çevre Kanunu'na göre gerekli idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

